

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-899

2.11.2022

If Skadeforsikring NUF

Lystbåt/fiskebåt

Naturskade – endret forsikringsdekning fra kasko til delkasko – fal. § 2-1?

Sikrede kontaktet selskapet i september 2021 og ba om en gjennomgang av sine forsikringsavtaler. Bakgrunnen for dette var at sikrede mente forsikringspremien var for høy. Selskapets kunderådgiver oversendte 8.9.21 et tilbud om å redusere kjørelengden på bil, samt endre forsikringen på fritidsbåt fra kasko til delkasko. Sikrede takket ja til tilbudet, og forsikringsavtalen ble endret samme dag. Den 12.1.22 ble båten skadet i forbindelse med flodbølge fra et ras, og sikrede fremmet krav om dekning av skaden. Selskapet avsto kravet med den begrunnelse at båten ikke var dekket for kaskoskader som skyldes plutselig ytre hendelser. Sikrede var uenig, og anførte at selskapet burde informert om at delkasko ikke dekket naturskader. I tillegg anførte sikrede til at rådgiveren i samtale med sikrede hadde opplyst at delkasko dekket alle type hendelser så lenge båten lå i naust. Nemnda kom til at selskapet ikke var ansvarlig for skaden, samt at selskapet ikke hadde brutt informasjonsplikten i forbindelse med endringen av forsikringsavtalen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på båt og spørsmål om selskapet har brutt sin informasjonsplikt i forbindelse med endring av forsikringsavtalen, jf. fal. § 2-1.

Sikrede kontaktet selskapet i september 2021 og ba om en gjennomgang av sine forsikringsavtaler fordi han mente forsikringspremien var for høy.

Selskapet oversendte et tilbud om å redusere kjørelengde på bil og endre fra kasko til delkasko på fritidsbåten den 28.9.21:

Hei og takk for hyggelig telefonsamtale.

Legger ved et forslag til forsikring. Her bør du iallfall endre årlig kjørelengde for inneværende og forrige år. (Det er så langt vi klarer å få til). Båten endret jeg til Delkasko i dette forslaget. Se også her: Scroll nedover så ser du forskjellen mellom delkasko og kasko: <https://www.if.no/privat/forsikring/batforsikring>

Sikrede aksepterte tilbudet, og at forsikringen ble endret fra kasko til delkasko samme dag. Avtalen ble deretter fornyet 1.1.22.

Båten ble 12.1.22 skadet under en flodbølge etter et ras, og skaden ble meldt til selskapet under båtforsikringen.

Selskapet avsto kravet med den begrunnelse at båten ikke var dekket for kaskoskader som skyldtes plutselig ytre hendelser.

Sikrede klaget avgjørelsen inn for kundeombudet 8.6.22:

Vi har mottatt brevet fra deg, og er svært skuffet over resultatet.

Forøvrig kan jeg opplyse at jeg hørte på telefonsamtalen mellom min mann og saksbehandleren den 28.09.21. ble ikke nevnt at naturskade ikke var dekket med forslaget fra saksbehandler. Vi kan ikke se av teksten på "min side" i If at det står at naturskade er unntatt.

Siden vi ikke forstår hvordan vi skulle kunne se at naturskadeforsikring ikke var med i delkasko, men i kaskoforsikringen, ber vi om at du peker på hvilket punkt i oversikten vi sendte deg, hvor dette framkommer.

Kundeombudet vurderte saken på nytt 10.6.22, men fastholdt avslaget:

Jeg forstår at dette er kjedelig, men jeg må forholde meg til den dokumentasjonen som finnes og hva som er sendt av informasjon.

Under dekningen Brann, tyveri og hærverk står det: Skader ved brann, lynnedslag og eksplosjon. Vi dekker også etter hærverk, samt tyveri av båt og motor.

Under Skader på båten står det: Vi dekker skader som følge av grunnstøting, sammenstøt og kollisjon, synking, eller annen plutselig ytre hendelse.

Her er skaden forårsaket av en plutselig ytre hendelse, og er skade man må ha kaskoforsikring på for å ha dekning. ligger også en link til vilkåret der, hvor dekningen er beskrevet, og at for å ha dekning for plutselige og uforutsette hendelser må man ha kaskoforsikring.

Vedlagt sikredes klage til Finansklagenemnda fulgte bilder av båten/naustet samt kopi av den informasjon som var sendt ved endring av forsikringsavtalen hvor forskjellen mellom de ulike dekningene ble beskrevet.

Sikrede krever dekning for skaden på båten. Sikrede kontaktet selskapet 28.9.21 og ba om en gjennomgang av sine forsikringsavtaler pga. høy forsikringspremie. Selskapet foreslo å redusere kjørelengde for bilen og endre fra kasko til delkasko for båten. Sikrede fikk beskjed om at delkasko var en forsikring som dekket alle hendelser så lenge båten lå i naust. Selskapet uttalte i telefonsamtalen at siden båten stod inne i naust, kunne sikrede endre forsikringen til delkasko og heller justere den opp til kasko når båtsesongen begynte. Sikrede anfører også at de i samtalen nevnte at det hadde gått ras i området i 2004, og at veien forbi stedet ble lagt i tunnel av denne grunn.

Verken ut ifra det som ble sagt i samtalen eller oversikten som ble sendt sammen med tilbudet, fremgikk det at naturskade ikke var omfattet av delkaskodekningen. Siden det var selskapet som foreslo å endre forsikringen fra kasko til delkasko og uttrykte at alle hendelser var dekket så lenge båten lå i naustet, antok sikrede at forsikringen omfattet brann og hærverk forårsaket av mennesker, dyr eller naturkrefter. Sikrede hadde ikke endret fra kasko til delkasko hvis kunderådgiver hadde gitt informasjon om at delkasko ikke dekket ras, flodbølge o.l., da ras er høyst aktuelt i området. Dette vises på bilder av naustets plassering i forhold til fjellene som er oversendt selskapet tidligere. Så vesentlig informasjon burde blitt meddelt sikrede slik at hun fikk mulighet til å treffe riktig valg med hensyn til forsikring. Informasjonen om dekningen er ellers lite tilgjengelig og ligger godt skjult bak linker og henvisinger på selskapets nettsider.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden ikke er omfattet av forsikringen. Det fremkommer tydelig av den e-post som ble sendt ved endring fra kasko til delkasko at forsikringstaker oppfordres til å sette seg inn i forskjellen mellom de to dekningene. Delkasko har ikke dekning for kaskoskade, og naturskader faller utenfor forsikringen uansett om man har delkasko, kasko eller superforsikring. Det er således ikke mulig å tegne slik forsikring på båter. Dette følger av naturskadelovens § 1, og tilsvarende informasjon er også tilgjengelig på naturskade.no sin nettside. En slik hendelse vil likevel kunne dekkes som kaskoskade under vilkårene pkt. 4.4 som omhandler "annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse", men dette forutsetter at båten er kaskoforsikret på skadetidspunktet. I oversikten som er fremlagt av forsikringstaker går det frem at en slik "plutselig ytre hendelse" er dekket under punktet "Skader på båten". Tabellen viser ellers

at dette er inkludert under kasko og super, men ikke under delkasko. Denne informasjonen fremgår også på selskapets nettsider.

Under enhver omstendighet har selskapet bestridt at det er avgitt et tilsagn om dekning utover vilkårene. Det finnes ikke lydopptak fra samtalen som kan bekrefte påstanden om at forsikringsrådgiveren skal ha uttalt at delkasko "dekket alt" så lenge båten lå i naust. I mangel av lydopptak må det ses hen til den skriftlige dokumentasjonen. Etter selskapets oppfatning har det formodningen mot seg at rådgiveren skal ha bekreftet at delkasko "dekket alt". Dette må ses i sammenheng med at delkaskoproduktet er et rimeligere produkt enn kasko, hvor pris per år er redusert fra kr 4 278 til kr 835. En betydelig reduksjon i premien tilsier at dekningen er mer begrenset. At dekningen er begrenset fremgår også tydelig i vilkårene, samt informasjonen på selskapets nettsider som ble tilsendt på link. Sikrede har selv plikt til å sjekke forsikringsdokumentene for å se om avtalen dekker eget forsikringsbehov. Dersom forsikringen var feil, burde sikrede følgelig reklamert på et tidligere tidspunkt, jf. blant annet FinKN 2018-76.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på båten.

Sikredes forsikringsbevis utstedt 29.9.21 sier under overskriften "Forsikringer" at sikrede har "Brann- og tyveriforsikring", som omfatter "Brann, Tyveri og hæverk". Forsikringen omfatter ikke skade ved ras. Nemnda forstår imidlertid sikrede slik at hun påberoper seg at selskapet har brutt informasjonsplikten ved fornyelsen av avtalen.

Selskapets informasjonsplikt ved fornyelsen var regulert av tidligere fal. § 2-1 første ledd:

I forbindelse med tegning av en forsikring skal selskapet i nødvendig utstrekning legge forholdene til rette for at forsikringstakeren kan vurdere forsikringstilbudet. Herunder skal det gi opplysninger om det er vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det forsikringstakeren med rimelighet kan vente er dekket under vedkommende forsikring, om alternative dekningsformer og om tilleggsdekninger som det markedsfører.

Selskapet har ifølge NOU 1987:24 s. 50 ikke plikt til å foreta en individuell vurdering av sikredes forsikringsbehov, men skal i hovedsak informere om relevante produkter på bakgrunn av det dekningsbehovet sikrede presenterer. Ifølge retts- og nemndspraksis plikter selskapet å informere om lovpålagte forsikringsdekninger, mens informasjonsplikten knyttet til andre dekninger beror på en konkret vurdering.

Sikrede anfører at selskapet burde informert om at forsikringen ikke erstattet naturskade, og at de ikke ville endret avtalen fra kasko til delkasko dersom de hadde vært klar over at slike hendelser falt utenfor forsikringsdekningen fordi det ofte er ras i det området hvor båten ligger.

Selskapet har forklart at det ikke tilbyr dekning for naturskader, jf. også naturskadeloven § 1. Selskapet har ingen plikt til å informere om dekning som det ikke tilbyr. Båtforsikringens kaskodekning erstatter likevel "plutselig ytre hendelser", slik at skaden på båten kunne blitt dekket under dette vilkåret. Spørsmålet blir da om selskapet burde informert sikrede om at delkasko ikke omfatter "plutselig ytre hendelser".

Selskapet har plikt til å opplyse om "vesentlige begrensninger" i dekningen i forhold til det forsikringstakeren med rimelighet kan vente er dekket under vedkommende forsikring. Delkasko er en begrenset dekning i forhold til full kasko, og det kan ikke regnes som en "vesentlig begrensning" at en slik forsikring ikke omfatter "plutselig ytre hendelser". Spørsmålet er derfor om forsikringstakeren "med rimelighet" kunne vente at dette var dekket. Forsikringstakeren ønsket en billigere forsikring og gikk fra full kasko til del kasko. Det måtte derfor være åpenbart at forsikringen var mer begrenset enn den tidligere dekningen. Sikrede anfører at selskapet ga uttrykk for at forsikringen omfattet alt så lenge båten lå i naust. Nemnda kan ikke se at dette er

tilstrekkelig dokumentert, men uansett må en slik uttalelse sees i sammenheng med at brann, tyveri og hæverk vil være de typiske risikofaktorer for en båt som ligger i vinteropplag, mens risikoen for skade på båten i sjøen – som er en sentral del av full kasko – ikke er aktuell under vinteropplaget. På generell basis er ikke naturskadedekning noen sentral del av kaskoforsikringen, og en kunde kan i utgangspunktet ikke vente at dette skal være omfattet av en slik forsikring.

Sikrede anfører at de skal ha nevnt at det gikk ras i området, men anførselen kom frem sent under saksbehandlingen og kan ikke tillegges avgjørende vekt.

Det fremgår også uttrykkelig av forsikringsbeviset at dekningen er begrenset til de tre farene som er listet opp. Naturskade er ikke nevnt, og teksten kan vanskelig forstås slik at naturskade er omfattet, og heller ikke slik at forsikringen omfatter "plutselig skade". Sikrede har en plikt til å lese forsikringsbeviset og reklamere hvis dekningen ikke er i samsvar med egne forventninger, jf. f.eks. FinKN 2021-134, 2021-757, 2020-808 og 2020-524.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).